

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคมของผู้ประกันตน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคมของผู้ประกันตน 3) เพื่อศึกษาระดับความรู้ของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 และ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2542 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ผู้ประกันตนที่เป็นลูกจ้างในกิจการสิ่งทอ ย่านอ้อมน้อย-อ้อมใหญ่ ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคสแควร์ และ ค่าสัมประสิทธิ์ Cramer's V ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของลูกจ้างผู้ประกันตนกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาชั้นประถมศึกษา เป็นพนักงาน/ลูกจ้างเอกชน มีหน้าที่เย็บผ้า รายได้ต่อเดือน 5,001-7,500 บาท สถานภาพสมรสแล้ว ทำงานเกิน 10 ปี และ เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกันตน ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคมอยู่ในระดับน้อย ด้านความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานประกันสังคม พบว่า ในภาพรวม และ รายด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านเนื้อหาข่าวสาร และ ด้านการบริการ อยู่ในระดับปานกลาง

การใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม พบว่า ใน 1 ปีที่ผ่านมากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23.0 ไม่ได้ใช้สิทธิประโยชน์ และ ร้อยละ 43.0 มีการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม 1-2 ครั้ง โดยใช้สิทธิในกรณีเจ็บป่วย 1-5 ครั้ง สงเคราะห์บุตร 1-2 ครั้ง คลอดบุตร 1-2 ครั้ง ทูพพลภาพ และ วางงาน 1 ครั้ง

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคมของลูกจ้างผู้ประกันตน ได้แก่ อายุ ระยะเวลาการทำงาน และ การรับทราบข้อมูลข่าวสาร ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการใช้สิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคมของลูกจ้างผู้ประกันตน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ และระดับการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

- 1) สำนักงานประกันสังคมควรมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม เพื่อสร้างความชัดเจนของเนื้อหา ข่าวสาร ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงการออกหน่วยพื้นที่ชี้แจง จัดเวทีสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับลูกจ้างผู้ประกันตน
- 2) สำนักงานประกันสังคมควรพัฒนาระบบการให้บริการด้านสิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคมแก่ลูกจ้างผู้ประกันตน
- 3) ควรมีการส่งเสริมให้ลูกจ้างผู้ประกันตนมีการรวมกลุ่มเป็นสมาชิกแรงงาน กลุ่มสหภาพแรงงาน สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในกองทุนประกันสังคม

This study has 3 objectives: 1) to examine the exercising of rights to benefits in social security fund of insured employees; 2) to examine factors affecting the exercising of such rights; 3) to examine the level of knowledge about the rights to such benefits of these insured employees in accordance with The Social Security Act 1990, 1994 (2nd ed.), and 1999. This study includes the subject of insured employees in textile business, Omnoi-Omyai neighbourhood, Takham, Samphran district, Nakhonpathom province. Accidental sampling method was used to obtain 100 samples, using questionnaire to collect data. Statistical analyses involved frequency, percentage, standard deviation, chi-square, and Cramer's V coefficient.

Results show personal factors that the insured employees are female, aged between 31-40 years, and completed primary education. They are workers/employees of private business, have sewing job, earn 5,001-7,500 baht/month, were married, have more than 10 years of work, and are labor union members.

With respect to factors of insured employees in the aspect of information sources, their perceived information on exercising of rights to benefits in social security fund is at low level. Their overall knowledge about such benefits are at moderate level, and the access to such information is also at moderate level.

Regarding factors of Social Security Office, in overall and in each aspect, i.e. information contents and services, are at moderate level.

In exercising their rights to such benefits, findings suggest that in the past one year, 23.0 per cent of these employees did not do that, and 43.0 per cent had claimed for 1-2 times. The claims were made 1-5 times for the events of sickness, 1-2 times for child allowance, 1-2 times for maternity benefit, 1 time for invalidity benefit, and 1 time for unemployment benefit.

Factors affecting exercising of rights among these employees are age, duration of work, and perceived information, whereas non-factors include gender, age, education level, work position, duty and responsibility, monthly income, marital status, labor union membership, benefits knowledge, and the level of information access.

Recommendations

1) Social Security Office should increase public relations and dissemination of information on benefits of social security fund that make clear information contents through printed media, radio and television, including field visits for orientation and arranging platforms for providing knowledge and understanding to those insured employees.

2) Social Security Office should develop benefits service system for insured employees.

3) Insured employees should be encouraged to form labor memberships group, labor union group, and build networks for exchanging/acquiring information about benefits in social security fund.